Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000157256
Datum:	3 oktober 2023
Opsteller:	J.M. van Ittersum
Portefeuillehouder:	Wethouder W. Mazier
Onderwerp:	Bestuursrapportage 2023 en 1e begrotingswijziging 2023 Meerinzicht

Het college van B&W besluit:

1. De Bestuursrapportage 2023 Meerinzicht voor kennisgeving aan te nemen

Het college van B&W besluit de raad voor te stellen om:

2. Geen zienswijze in te dienen op de 1e Begrotingswijziging 2023 Meerinzicht
3. De effecten van 1e begrotingswijziging 2023 Meerinzicht voor het jaarschijf 2023 te verwerken in de reeds lopende begroting 2023-2026 én de meerjarige effecten te verwerken in meerjarenbegroting 2024-2027.
4. De positieve budgettaire effecten van 2024-2027 te reserveren voor de CAO 2024 effecten van Meerinzicht.

Inleiding

Bestuursrapportage 2023

Op 13 september 2023 heeft het bestuur van de GR Meerinzicht ingestemd met de Bestuursrapportage (BERAP) 2023 Meerinzicht. Dit is onderdeel van de jaarlijkse planning en control cyclus. In de bestuursrapportage wordt verantwoording afgelegd over de dienstverlening van Meerinzicht in de eerste zes maanden van 2023. Daarnaast laat de rapportage de voortgang en financiële prognose zien voor de tweede helft van 2023.

Gelijktijdig met de behandeling van de BERAP is een begrotingswijziging door het bestuur voorlopig vastgesteld. Deze wordt in de BERAP toegelicht. De begrotingswijziging 2023 zijn diverse componenten opgenomen. Het inhoudelijke beeld dat naar voren komt bij de bestuursrapportage is dat ten aanzien van de reguliere dienstverlening en de bijbehorende bedrijfsvoeringskosten er nauwelijks afwijkingen zijn ten opzichte van begroting en (beoogde) resultaten. Tegelijkertijd zijn er enkele bijzonderheden, die afwijken van de inhoudelijke en financiële begroting en/of beoogde planning en die tezamen leiden tot een prognose van een financieel voordeel aan het einde van 2023.

Onder voorbehoud van besluitvorming door het bestuur zijn de voorstellen in de ontwerp-bestuursrapportage verwerkt en zijn de opgenomen financiële tabellen op basis hiervan opgesteld. Het geprognosticeerde saldo voor het boekjaar 2023 komt uit op € 557.000 positief. Dit verwachte saldo wordt niet verrekend met de gemeente, maar geeft een verwachte tussenstand weer. Bij de verantwoording van de jaarrekening 2023 wordt het definitieve saldo verrekend met de gemeenten.

Eerste begrotingswijziging 2023

De startpositie van de bestaande begroting 2023 is de primitieve begroting, het meerjarig effect van de 1e begrotingswijziging 2022 en het onderhanden werk 2022. Daarnaast dienen de volgende onderdelen formeel door het bestuur te worden bekrachtigd via besluitvorming van de ontwerp-1e begrotingswijziging 2023:

- De nieuwe opdrachten van de gemeenten zoals gehonoreerde kadernota aanvragen vanuit de gemeentelijke kadernota's, uitvoering van de energieregeling, minimabeleid, leefgeld Oekraïne etc. Voor deze opdrachten is reeds dekking binnen de gemeentelijke begroting.
- De verwerking van de vastgestelde CAO, die ten opzichte van de primitieve begroting doorgevoerd zijn

- Diverse voorstellen, die in hoofdstuk 3 van de bestuursrapportage zijn uitgewerkt

Het bestuur heeft besloten om een aantal middelen terug te laten vloeien naar de deelnemende gemeenten o.a. door onvoorziene rente opbrengsten, incidenteel voordeel door ingezette organisatieontwikkeling en incidenteel voordeel ten aanzien van de aanbesteding van de accountant. Voor Harderwijk betekent dit een voordeel van € 524.000,- in 2023.

Kader
Gemeenschappelijke Regeling Meerinzicht en budgetrecht gemeenteraad

Alternatieven
Alternatief is om wel een zienswijze in te dienen.

Beoogd effect
De gemeenteraad in de gelegenheid te stellen om al dan niet een zienswijze kenbaar te maken.

Argumenten
1.1. Voordeel uit onvoorziene rente opbrengsten
Bij het opstellen van de begroting werd uitgegaan dat er geen renteopbrengst zou zijn, aangezien de rente destijds ca. 0% was. De rente is de afgelopen periode gestegen en dit jaar is de verwachte rente ca 3,5%, hetgeen tot een verwachte opbrengst van ca. € 500.000 leidt. In afstemming met de gemeenten zal het meerjarige effect van de rente opbrengsten worden meegenomen bij de volgende P&C producten.

1.2. Incidenteel voordeel door ingezette organisatieontwikkeling
De doorontwikkeling van de organisatie bij domein sociaal verloopt positief. Dat uit zich onder andere in een sterke daling van het ziekteverzuim. Omdat het doel een jaar eerder dan beoogd is bereikt, zijn de extra middelen à € 90.000 van de gemeenten in 2023 ten behoeve van de opvang van het ziekteverzuim niet noodzakelijk.
Daarnaast heeft Meerinzicht de afgelopen jaren een bijdrage ontvangen van de gemeenten ten behoeve van het gedeeltelijk dekken van kosten voor de uitbreiding van het management. Aangezien de taakstelling ten aanzien van de organisatieontwikkeling vervroegd is ingevuld, is het voorstel om dit bedrag van € 155.000 (lees: 25% bijdrage in de loonsom in 2023) terug te laten vloeien naar de gemeenten. Vanaf 2024 wordt de organisatieontwikkeling volledig opgevangen binnen de begroting van Meerinzicht en is geen aanvullende bijdrage noodzakelijk.
Ten slotte is de functie van business controller vanwege de versterking van het management gereduceerd tot structureel 1 fte (€ 148.000 minder kosten). De business controller ondersteunt beide managementteams. Voorgesteld wordt vanaf 2024 deze post gedeeltelijk in te zetten om het restant van de taakstelling van de organisatieontwikkeling in te vullen en het restant in mindering te brengen op de bijdrage van de gemeenten.

1.3. Incidenteel voordeel aanbesteding accountant gedurende looptijd overeenkomst
In 2022 is via een aanbesteding de huidige accountant begonnen. Inmiddels kan vastgesteld worden dat gedurende de looptijd van de overeenkomst ten opzichte van de in begroting opgenomen budgetten er een voordeel is van € 37.000,- voor het uitvoeren van de interim controle en controle van de jaarrekening. Voorgesteld wordt om dit voordeel gedurende de looptijd van de overeenkomst terug te laten vloeien naar de gemeenten.

1.4. Realisatie van aanvullende dienstverlening/opdrachten en projecten staan onder druk bij domein bedrijfsvoering
In de eerste helft van 2023 is gebleken dat bij bestaande projecten en de uitvoering van nieuw beleid de realisatie achterloopt ten aanzien van de planning. Het gaat dan met name om de uitvoering van het project business case DIV/DS, de implementatie van de Wet open overheid en uitvoering van de eind 2022

vastgestelde I&A onderdelen van de gemeentelijke Kadernota. De vertraging is met name het gevolg van de management wisselingen bij de afdeling I&A. Bij de totstandkoming van deze bestuursrapportage en de eerste begrotingswijziging zijn maatregelen genomen om hierin bij te sturen.

1.5. Realisatie van onderdelen van nieuwe dienstverlening en projecten loopt achter
Het inhoudelijke beeld dat naar voren komt bij de bestuursrapportage is dat ten aanzien van de reguliere dienstverlening en de bijbehorende bedrijfsvoeringskosten er nauwelijks afwijkingen zijn ten opzichte van begroting en (beoogde) resultaten.
Tegelijkertijd zijn er enkele bijzonderheden, die afwijken van de inhoudelijke en financiële begroting en/of beoogde planning met name ten aanzien van nieuwe dienstverlening en projecten. Een aantal beheersmaatregelen zijn voorgesteld om in de tweede helft van 2023 bij te sturen.

1.6. Middelen voor verhoogde taakstelling inburgering
Binnen het sociaal domein heeft het Rijk voor de verhoogde taakstelling inburgering t/m 2024 extra middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering. Om de doelgroep meerjarig te ondersteunen wordt voorgesteld om het door de gemeenten eenmalig beschikbaar gestelde budget € 315.000 als onderhanden werk mee te nemen voor uitvoering t/m 2027.

2.1. Er is geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.

3.1 Begrotingswijzigingen van gemeenschappelijke regelingen moeten, indien definitief, overgenomen worden in de eigen begroting.

4.1 De middelen 2024-2027 reserveren voor het toekomstig CAO 2024 effect is in lijn met het principe van reëel begroten. Na het opstellen van de kadernota Meerinzicht, waarin rekening is gehouden met een percentage van 2,8 %, is de verwachting bijgesteld zoals ook te zien is in de septembercirculaire. Bij de septembercirculaire volgt nog een separaat voorstel om de stelpost CAO 2024 verder aan te vullen naar de meest recente verwachting op basis van de loonvoet sector overheid uit de septembercirculaire.

Omgevingswet
Niet van toepassing

Financiën
Het geprognosticeerde saldo voor het boekjaar 2023 komt uit op € 557.000 positief. Dit verwachte saldo wordt niet verrekend met de gemeente, maar geeft een verwachte tussenstand weer. Bij de verantwoording van de Jaarrekening wordt het definitieve saldo verrekend met de gemeenten.

Bij de bestuursrapportage is de ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 bijgevoegd. Hierbij zijn de volgende punten ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2023 verwerkt:
- de vastgestelde CAO;
- de nieuwe opdrachten van de gemeenten (reeds gedekt);
- diverse voorstellen, die in hoofdstuk 3 van de bestuursrapportage zijn uitgewerkt.

Het bestuur van Meerinzicht heeft besloten om een aantal middelen, in totaal € 1.250.000, terug te laten vloeien naar de deelnemende gemeenten o.a. door onvoorziene rente opbrengsten, incidenteel voordeel door ingezette organisatieontwikkeling en incidenteel voordeel ten aanzien van de aanbesteding van de accountant. Daarnaast zijn de opdrachten en besluiten verwerkt in deze bestuursrapportage. Bovenstaande leidt tot een aangepaste bijdrage per gemeente, in onderstaande tabel voor het boekjaar 2023 weergegeven:

<u>Overzicht van de totale bijdrage:</u>

Bijdrage gemeente Harderwijk (bedragen x € 1.000,-)	Begroting primitief 2023 (incl. effect 1e BW 2022)	Wijziging vanuit BERAP 2023	Begroting 2023 na wijziging
Uniforme dienstverlening			
- **Domein Bedrijfsvoering**	10.455	209	10.664
- **Domein Sociaal**	6.737	-57	6.680
Totaal uniform	**17.192**	**152**	**17.344**
Specifieke dienstverlening	2.706	1.203	3.909
Totaal specifiek	**2.706**	**1.203**	**3.909**
Eindtotaal	**19.898**	**1.355**	**21.253**

Overzicht opbouw 1e begrotingswijziging Meerinzicht 2023:

Onderdeel	Harderwijk
CAO	**596**
Effecten gemeentelijke kadernota 2023-2026	**235**
Terugvloeien naar gemeente:	**-524**
Renteopbrengsten	-197
Opvang ziekteverzuim	-52
Invulling taakstelling	-76
Besparing business controller	-58
Realisatie aanvullende dienstverlening I&A	-126
Aanbesteding voordeel accountant	-15
Aanvullende besluiten/opdrachten:	**1.048**
Specifieke opdrachten Bedrijfsvoering	116
VTH Software	71
Energieregeling	132
Verhoogde taakstelling inburgering	197
Leerlingzaken centrumgemeente HWK	331
Amendement minimabeleid HWK	145
Overige mutaties	56
Extra bijdrage n.a.v. 1e begrotingswijziging	**1.355**

Meerjarige budgettaire effecten van Berap MIZ

Meerjarig budgettair effect	2023	2024	2025	2026	2027
Bruto effect 1e begrotingswijziging	1.355	967	884	800	691
Reeds dekking aanwezig	-1.380	-277	-185	-101	6
Inzet stelpost CAO 2023 MIZ		-801	-801	-801	-801
Netto effect	**-25**	**-111**	**-102**	**-102**	**-104**

Dekking in de gemeentelijke begroting

De effecten van de 1ste Berap Meerinzicht omvatten onder andere de aanmeldingen van de gemeentelijke kadernota 2023. Deze worden nu via begrotingswijziging in de begroting van Meerinzicht verwerkt, terwijl deze aan de gemeentelijke kant sinds het vaststellen van begroting 2023-2026 al gedekt zijn. Daarnaast voert Meerinzicht enkele taken uit voor Harderwijk waar via DVO's, circulaires of bestaande budgetten dekking voor is. De Berap MIZ is een samenvatting van al deze afspraken. Er zijn geen aanvullende opdrachten aan Meerinzicht verstrekt in deze Berap waarvoor geen dekking aanwezig is.

CAO 2023 én 2024

Wel zien we dat de effecten van de CAO 2023 hoger zijn uitgevallen. Door het bedrag wat Meerinzicht terug laat vloeien kan dat nagenoeg opgevangen worden in 2023. Harderwijk heeft bij de opbouw van de begroting 2024-2027 een stelpost voor de CAO effecten 2023 opgenomen voor Meerinzicht a € 800.000,-. Deze kan nu ingezet worden ter dekking van de werkelijke CAO effecten 2023. Het werkelijke CAO effect valt net iets lager uit dan verwacht en doordat MIZ structureel geld terug laat vloeien naar de gemeente is er sprake van een meerjarig positief effect. Het advies is echter op dit effect in 2024-2027 op een stelpost

apart te zetten. In de MIZ begroting 2024-2027 is een stelpost CAO opgenomen op basis van 2,8% conform de Kadernota MIZ. Deze wordt in 2022 al opgemaakt. Een dergelijk percentage lijkt met de huidige CAO onderhandelingen niet reëel. In de septembercirculaire staat de loonvoet sector overheid zelfs op 6,7%. We stellen daarom voor om de middelen niet vrij te laten vallen maar te reserveren voor het toekomstige CAO effect 2024 van Meerinzicht. Bij de septembercirculaire (advisering volgt binnenkort) zal worden voorgesteld deze stelpost nog verder aan te vullen met middelen vanuit de circulaire tot een reëel niveau.

Budgettair effect na overnemen bovenstaand advies

Budgettair effect na advies	2023	2024	2025	2026	2027
In CAO 2024 stelpost opnemen		-111	-102	-102	-104
Netto effect	**-25**	-	-	-	-

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Communicatie
Niet van toepassing

Uitvoering
Niet van toepassing

Evaluatie
Niet van toepassing

Bijlagen
1. Concept raadsbesluit BERAP en 1e begrotingswijziging 2023 Meerinzicht
2. Bestuursrapportage 2023 Meerinzicht
3. Advies bestuursrapportage 2023 en ontwerp 1e begrotingswijziging 2023
4. Aanbiedingsbrief gemeente Harderwijk